

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
Министерство на околната среда и водите
РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ - ХАСКОВО

РЕШЕНИЕ № ХА – 9 - ЕО/2022 г.

за преценяване на необходимостта от извършване на екологична оценка

На основание чл. 85, ал. 4 и ал. 5 от *Закона за опазване на околната среда* (ЗООС), чл. 14, ал. 1, ал. 2 и ал. 3 от *Наредбата за условията и реда за извършване на екологична оценка на планове и програми* (Наредбата за ЕО), чл. 31, ал. 4 във връзка с ал. 1 от *Закона за биологичното разнообразие* (ЗБР), чл. 37, ал. 4 във връзка с чл. 2, ал. 1. т. 1 от *Наредбата за условията и реда за извършване на оценка за съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони* (Наредбата за ОС), представената информация и документация от възложителя и получени становища от Регионална здравна инспекция – Хасково и Басейнова дирекция „Източноевропейски район“

РЕШИХ:

да не се извършва екологична оценка на Програма за управление на отпадъците на Община Харманли за периода 2021-2028 г., която **няма вероятност** да окаже значително отрицателно въздействие върху околната среда и човешкото здраве

Възложител: Община Харманли, ЕИК 000903939

Адрес: гр. Харманли, пл. „Възраждане“ №1

Характеристика на програмата:

Програмата за управление на отпадъците (ПУО) на Община Харманли за периода 2021-2028г. е продължение на многогодишната целенасочена и последователна местна политика за развитие на системите за управление на различните потоци отпадъци, генерирани на територията ѝ. Изпълнението на Програмата ще окаже съществен принос за ефективното използване на ресурсите и намаляване на вредните въздействия на отпадъците. Основното предназначение на ПУО е да осигури практически инструмент на Община Харманли за планиране и аргументиране на необходимите ресурси, мерки и действия за предоставяне на необходимите качествени услуги по управление на отпадъците за населението и бизнеса, в съответствие с нормативните изисквания и най-добри практики.

Програмата за управление на отпадъците отразява актуалното състояние и планира мерките и дейностите с отпадъците на територията на община Харманли, в съответствие с действащите нормативни изисквания. Разработването ѝ се базира на наличните данни, резултатите от проведени проучвания на системите за управление на отпадъците в общината, както и на анализ на възможностите за финансиране на планираните дейности. Въз основа на събраните данни са направени експертни предложения и прогнози за развитие на инфраструктурата, системите и практиките за управление на отпадъците в общината.

Ключов елемент на програмата е спазването на йерархията за третиране на отпадъците:

- Предотвратяване образуването на отпадъци;
- Рециклиране, повторна употреба или извличане на вторични суровини и енергия;

- Екологосъобразно обезвреждане чрез депониране или изгаряне на тези отпадъци, за които е невъзможно да бъдат предотвратени и/или оползотворени.

Настоящата Програма е насочена към подобряване на организацията за управление и намаляване количеството на образуваните отпадъци в община Харманли и създава необходимите предпоставки за успешна реализация на планираните мерки и дейности.

Община Харманли е член на Регионално сдружение за управление на отпадъците на общините Харманли, Свиленград, Тополовград, Симеоновград, Любимец, Стамболово и Маджарово, включени в регионално депо – Харманли. Всички членове на РСУО са задължени да постигнат общи цели за рециклиране и общи изисквания по отношение на екологосъобразното обезвреждане на отпадъците.

Основната цел на настоящата програма е насърчаване на ефективното използване на ресурсите и постигането на устойчив растеж, чрез прилагане на мерки за изграждане на интегрирана система за управление на отпадъците в община Харманли.

От изпълнението на програмата се очаква да бъдат постигнати следните резултати:

- Намаляване на вредното въздействие на отпадъците, чрез предотвратяване образуването им и насърчаване на повторното им използване;
- Увеличаване на количествата на рециклираните и оползотворени отпадъци, чрез създаване на условия за изграждане на мрежа от съоръжения за третиране на цялото количество генерирани отпадъци, което да намали риска за населението и околната среда;
- Управление на отпадъците, което гарантира чиста и безопасна околна среда;
- Превръщане на обществеността в ключов фактор при прилагане йерархията на управление на отпадъците.

В община Харманли има добре изградена система за събиране, транспортиране и депониране на отпадъците. Системата за събиране, транспортиране и депониране на битови отпадъци обхваща 100% от населението на общината или 24 658 души към 2020г., по официални данни на НСИ.

На територията на регионалното депо за неопасни отпадъци Харманли има изградена сепарираща и компостираща инсталация за предварително третиране на смесените битови отпадъци преди депониране, поради което процента на рециклираните отпадъци от общото количество на същите е достатъчно висок.

Изградената система за разделно събиране на този етап включва само гр. Харманли и част от селата на общината. Разположени са общо 90 бр. жълти и зелени и кафяви контейнери за разделно събиране на биоразградими отпадъци, като се очаква да бъдат поставени допълнителни контейнери за разделно събиране на биоразградимите отпадъци.

Генералната цел на Програмата за управление на отпадъците на територията на община Харманли е: Изграждане на ефективна и устойчива система за прилагане на йерархията за управление на отпадъците в община Харманли за ограничаване на вредното им въздействие върху околната среда и човешкото здраве.

Общинската програма се разработва в съответствие със структурата, целите и предвижданията на Националния план за управление на отпадъците 2021-2028 г. (НПУО), съобразена е с Европейската стратегия за устойчиво развитие и подхода „нулеви отпадъци“ и включва следните стратегически цели:

Стратегическа цел 1: Намаляване на вредното въздействие на отпадъците, чрез предотвратяване на образуването им и насърчаване на повторното им използване.

Стратегическа цел 2: Нарастване на количествата рециклирани и оползотворени отпадъци.

Стратегическа цел 3: Ефективно управление на отпадъците, гарантиращо намаляване на количествата и на риска от депонираните битови отпадъци.

За всяка от стратегическите цели са разработени оперативни цели, които са пряко съотносими към съответната стратегическа цел, т.е. допринасят за нейното постигане. За разлика от стратегическите цели, оперативните могат да бъдат краткосрочни и средносрочни.

Общинската програма поставя следните оперативни/специфични цели за управлението на отпадъците в община Харманли за периода 2021-2028 г.:

- ОЦ 1: Предотвратяване и намаляване на образуването на отпадъци;
 ОЦ 2: Подобряване на организацията по разделяне, временно съхранение, събиране, транспортиране, рециклиране и оползотворяване на отпадъците;
 ОЦ 3: Предотвратяване и намаляване на риска от замърсявания с отпадъци;
 ОЦ 4: Нормативно регулиране и укрепване на административния капацитет на Общинската администрация за управление на отпадъците;
 ОЦ 5: Участие на обществеността при прилагане на йерархията на управление на отпадъците.

За да се изпълнят оперативните цели и да се достигнат стратегическите цели на програмата, е заложено да се изпълни определен набор от дейности, които са обособени в подпрограми. Достигането на всяка стратегическа цел може да се осъществи, чрез изпълнението на една или няколко подпрограми.

Стратегически, оперативни цели и подпрограми в Програмата за управление на отпадъците на община Харманли 2021 - 2028 г.

<i>Стратегически цели</i>	<i>Оперативни цели</i>	<i>Подпрограма</i>
Стратегическа цел 1: Намаляване на вредното въздействие на отпадъците чрез предотвратяване на образуването им и насърчаване на повторното им използване	ОЦ 1: Предотвратяване и намаляване на образуването на отпадъци. ОЦ 5: Участие на обществеността при прилагане на йерархията на управление на отпадъците.	<ul style="list-style-type: none"> • <u>Подпрограма</u> за предотвратяване образуването на отпадъци. • <u>Подпрограма</u> за предотвратяване образуването на хранителни отпадъци.
Стратегическа цел 2: Нарастване на количествата рециклирани и оползотворени отпадъци.	ОЦ 2: Подобряване на организацията по разделяне, временно съхранение, събиране, транспортиране, рециклиране и оползотворяване на отпадъците. ОЦ 5: Участие на обществеността при прилагане на йерархията на управление на отпадъците.	<ul style="list-style-type: none"> • <u>Подпрограма</u> за достигане на целите за подготовка за повторна употреба и за рециклиране на битовите отпадъци в т.ч. отпадъци от опаковки и биоотпадъци. • <u>Подпрограма</u> за достигане на целите за рециклиране и оползотворяване на строителни отпадъци и отпадъци от разрушаване на сгради • <u>Подпрограма</u> за достигане на целите за рециклиране и оползотворяване на масово разпространени отпадъци /МРО/
Стратегическа цел 3: Ефективно управление на отпадъците, гарантиращо намаляване на количествата и на риска от депонираните битови отпадъци.	ОЦ 3: Предотвратяване и намаляване на риска от замърсявания с отпадъци. ОЦ 4: Нормативно регулиране и укрепване на административния капацитет на Общинската администрация за управление на отпадъците.	<ul style="list-style-type: none"> • <u>Подпрограма</u> за намаляване на количествата и на риска от депонираните битови отпадъци. • <u>Подпрограма</u> за подобряване на административния капацитет за управление на отпадъците.

Подпрограмите съдържат както инвестиционни мерки, така и неинвестиционни мерки.

Инвестиционните мерки включват основно изграждането на инфраструктура в т.ч.: инсталации за предварително третиране на битови отпадъци с цел оползотворяване на битовите отпадъци и предотвратяване на емисиите на парникови газове; инсталации за компостиране/анаеробно разграждане; закупуване и инсталиране на компостери за домашно компостиране; закупуване на съдове и транспортни средства за разделно събиране и транспортиране на биоотпадъци и др.

Неинвестиционните мерки включват дейности в т.ч.: нормативни промени; назначаване на служители; обучение на служители; подготовка на проекти; разработване на методики, инструкции и др. административни актове; изпълнение на контролни дейности; провеждане на информационни кампании; разработване и внедряване на информационни системи и др.

Подпрограма за предотвратяване образуването на отпадъци /ПОО/:

Целта на тази подпрограма е насърчаване на населението, фирмите и институциите от страна на Общината към различни мерки и методи, които да доведат до предотвратяване образуването на отпадъците (ПОО), т.е. предприемане на конкретни действия, от които би могло да се намали образуването на отпадъците, там където е възможно.

Подпрограма за предотвратяване образуването на хранителни отпадъци:

Основната цел на тази подпрограма е намаляване на количеството на образуваните хранителни отпадъци.

В Подпрограмата за предотвратяване образуването на хранителните отпадъци са предвидени основно меки мерки. В преобладаващата си част те имат информационно-образователен и административно-регулаторен характер. Мерките са насочени към различни целеви групи, в т.ч. публични институции, домакинства и бизнес.

Подпрограма за достигане на целите за подготовка за повторна употреба и за рециклиране на битовите отпадъци в т.ч. отпадъци от опаковки и биоотпадъци:

Инвестиционните мерки са насочени основно към реализация на проекти за изграждане на инсталации за предварително третиране на битови отпадъци, инсталации за рециклиране, инсталации за компостиране, създаване на центрове за подготовка за повторна употреба и др.

„Меките” мерки са насочени към осъществяването на различни тематични проверки, провеждане на информационни и разяснителни кампании и обучения, различни нормативни промени и др.

В резултат от изпълнението на мерките от тази подпрограма е необходимо до 2030 г. минимум 55% от общото тегло на битовите отпадъци, образувани на територията на община Харманли да бъдат подготвени за повторна употреба и рециклиране.

Подпрограма за достигане на целите за рециклиране и оползотворяване на строителни отпадъци и отпадъци от разрушаване на сгради:

Инвестиционните мерки са свързани главно с изпълнението на съоръжения и инсталации за селективно разрушаване, подготовка, рециклиране и оползотворяване на строителни отпадъци и за производство на рециклирани строителни материали. Необходимостта от изграждането на такива съоръжения, местоположението и капацитета им са дефинирани в Националния стратегически план за управление на отпадъците от строителство и разрушаване на територията на Република България.

Подпрограма за достигане на целите за рециклиране и оползотворяване на масово разпространени отпадъци /МРО/:

Подпрограмата за достигане на целите за рециклиране и оползотворяване на МРО включва основно „меки” мерки, които имат организационен, административно-регулаторен и информационно-образователен характер.

Подпрограма за намаляване на количествата и на риска от депонираните битови отпадъци:

В настоящата подпрограма са включени допълнителни мерки от компетенциите на Община Харманли, свързани с:

- осигуряване на екологосъобразно депониране на остатъчните битови отпадъци на депо, отговарящо на всички нормативни изисквания;
- подобряване управлението на други потоци битови отпадъци извън обхванатите битови отпадъци от предходните подпрограми, целящи подобряване на тяхното разделно събиране и отклоняването им от депониране, най-вече на опасните отпадъци от бита;
- след експлоатационни грижи и мониторинг за рекултивирания участък от старото депо за ТБО.

Подпрограма за подобряване на административния капацитет за управление на отпадъците:

Включените в подпрограмата мерки имат хоризонтален характер и тяхното изпълнение ще подпомогне постигането на всички стратегически цели на Програмата за управление на отпадъците на община Харманли 2021-2028 г.

Общинските програми за управление на отпадъците - част от общинските програми за околна среда (чл. 79 от ЗООС) попадат в обхвата на т. 5.1. от Приложение № 2 от Наредбата

за ЕО и на основание чл. 2, ал. 2, т. 1 от Наредбата за ЕО подлежат на преценяване на необходимостта от извършване на ЕО. Съгласно чл. 4, т. 2 от Наредбата за ЕО компетентен орган за ЕО на планове и програми, одобрявани от териториалните органи на изпълнителната власт или от общинския съвет е директора на РИОСВ - Хасково.

В община Харманли попадат следните **защитени територии по смисъла на Закона за защитените територии (ЗЗТ):**

1. Защитена местност „Дефилето“, обявена със Заповед № 3751/30.11.1973. на МГОПС, разширена със Заповед № РД-533/12.07.2007г. на МОСВ.
2. Природна забележителност „Находище на блатно кокиче- местност Сазлъка“, обявена със Заповед № 468/30.12.1977г. на КОПС.
3. Защитена местност „Бакърлия“, обявена със Заповед №РД-472/11.07.2001г. на МОСВ.
4. Природна забележителност „Долмен“, обявена със Заповед № 378/05.02.1964г. на КГПП.
5. Природна забележителност „Водопад Корудере“, обявен със Заповед № 3796/11.10.1966г. от КГПП.
6. Природна забележителност „Кюмюрлука“, обявен със Заповед № 3796/11.10.1966г. от КГПП.
7. Природна забележителност „Пещера Хайдушката дупка“, обявена със Заповед № 4051/29.12.1973г. от МГОПС.
8. Защитена местност „Находище на Жлезист лопен“, обявена със Заповед № РД-21/11.01.2013г. на МОСВ.
9. Природна забележителност „Остър камък“, обявен със Заповед № РД-817/18.08.2021г. от МОСВ.

В община Харманли попадат следните **защитени зони по смисъла на Закона за биологичното разнообразие (ЗБР):**

1. **Защитена зона BG0000212 „Сакар“**, приета от МС с Решение № 661/16.10.2007г. за опазване на природните местообитания и дивата флора и фауна.
2. **Защитена зона BG0001034 „Остър камък“**, приета с Решение на МС № 122/02.03.2007г. за опазване на природните местообитания и дивата флора и фауна.
3. **Защитена зона BG0000578 „Река Марица“**, приета с Решение на МС № 122/02.03.2007г. за опазване на природните местообитания и дивата флора и фауна.
4. **Защитена зона BG0001032 „Родопи Източни“**, приета с Решение на МС № 122/02.03.2007г. за опазване на природните местообитания и дивата флора и фауна.
5. **Защитена зона BG 0002021 „Сакар“**, обявена със Заповед № ЗД-758/19.08.2010г. за опазване на дивите птици.
6. **Защитена зона BG 0002020 „Радичево“**, обявена със Заповед № ЗД-783/29.10.2008г. за опазване на дивите птици.
7. **Защитена зона BG 0002092 „Харманлийска река“**, обявена със Заповед № ЗД-843/17.11.2008г. за опазване на дивите птици.

Програмата за управление на отпадъците на община Харманли за периода 2021 – 2028г. попада в обхвата на чл. 2, ал. 1, т. 1от *Наредба за условията и реда за извършване на оценка за съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони* (Наредбата за ОС, обн., ДВ, бр. 73 от 11.09.2007 г., изм. и доп., бр. 106 от 15.12.2021 г.) и подлежи на процедура по оценка съвместимостта ѝ с предмета и целите на опазване на горе цитираните защитени зони по реда на чл.31, ал.4, във връзка с чл.31, ал.1 от *Закона за биологичното разнообразие*.

МОТИВИ:

1. Програмата за управление на отпадъците на територията на община Харманли за периода 2021-2028г. е разработена за период, който съвпада с действието на Националния план за управление на отпадъците (НПУО) 2021-2028 г.

2. Общинската програма за управление на отпадъците се разработва на основание чл. 52 от Закона за управление на отпадъците (ЗУО), във връзка с чл.15, ал.1, т.3, чл.57 и чл.59 от Закона за опазване на околната среда (ЗООС). Програмата за управление на отпадъците е секторна програма и е неразделна част от Общинската програма за опазване на околната среда на Община Харманли.

3. Основната цел на настоящата програма е насърчаване на ефективното използване на ресурсите и постигането на устойчив растеж, чрез прилагане на мерки за изграждане на интегрирана система за управление на отпадъците в община Харманли.

4. Генералната цел на Програмата за управление на отпадъците на територията на община Харманли е: изграждане на ефективна и устойчива система за прилагане на йерархията за управление на отпадъците в община Харманли за ограничаване на вредното им въздействие върху околната среда и човешкото здраве.

5. Изпълнението на заложените мерки в ПУО на Община Харманли за периода 2021-2028г. ще осигури постигането на следните резултати, водещи до подобряване състоянието на околната среда в общината и региона: предотвратяване и намаляване образуването на отпадъци; увеличаване количествата рециклирани и оползотворени битови отпадъци; прилагане на екологосъобразно третиране на отпадъците; развитие на устойчиви системи за управление на специфични потоци отпадъци.

6. При проверка за допустимост по реда на чл. 12, ал. 2 и 4, във връзка с чл. 37, ал. 2 от *Наредбата за ОС*, се установи, че ПУО на община Харманли е допустима при съобразяване на произтичащите от нея дейности с режимите на защитените територии, определени със Закона за защитените територии и заповедите за обявяването им, както и с режимите на защитените зони, определени със заповедите по чл.12, ал.6 от Закона за биологичното разнообразие.

7. На основание чл.37, ал.3 от Наредбата за ОС, след преглед на представената информация, предвид характера и местоположението на Програмата за управление на отпадъците на община Харманли и въз основа на критериите по чл.16 от нея, е направена преценка на вероятната степен на отрицателно въздействие, според която Програмата, няма вероятност да окаже значително отрицателно въздействие върху природни местообитания, популации и местообитания на видове предмет на опазване в горечитираните защитени зони поради следния мотив:

7.1. Основната цел на програмата е изграждане на ефективна и устойчива система за прилагане на йерархията за управление на отпадъците в община Харманли за ограничаване на вредното им въздействие върху околната среда и човешкото здраве.

8. Съгласно становище на РЗИ – Хасково с изх. № 10-01-1#1/18.01.2022г. липсва основание за наличие на значително въздействие и възникване на риск за човешкото здраве.

9. Съгласно становище на Басейнова дирекция „Източнобеломорски район“ с изх. № 01-13(1)/02.02.2022г. реализацията на Програма за управление на отпадъците на община Харманли 2021-2028г., няма вероятност да окаже значимо негативно въздействие върху водите и водните екосистеми, при спазване на забраните и ограниченията, свързани с действащата нормативна уредба, както и при съобразяване с действащите и актуализирани планове за управление ПУРБ и ПУРН, като се уточнява, че:

9.1. Инвестиционните намерения и проекти, произтичащи от ПУО на община Харманли 2021-2028г., свързани с изграждане на нови съоръжения за третиране на отпадъци, за рециклиране и оползотворяване на отпадъци и др., при които е възможно да се засегнат повърхностни и/или подземни води, подлежат на оценка за допустимост спрямо екологичните цели и планираните мерки за постигане на добро състояние на водите в ПУРБ и спрямо целите за управление на риска от наводнения и предвидените мерки в ПУРН, за съответния период на действие на плановете.

9.2. Предвидените дейности в ПУО са в съответствие със заложените в ПУРБ 2016-2021г. мерки по отношение на „Намаляване на дифузното замърсяване от отпадъци от населени места“, „Подобряване на информацията за натиска и въздействието върху водите от населени

места“ и „Подобряване на информацията за натиска и въздействието върху водите от селското стопанство“.

10. Реализирането на предвижданията на ПУО не е свързано трансгранично въздействие върху околната среда.

11. В хода на проведената процедура по преценяване на необходимостта от извършване на ЕО не са постъпили писмени възражения, бележки и становища по документацията за ЕО.

ПРИ ИЗПЪЛНЕНИЕ НА СЛЕДНОТО УСЛОВИЕ:

1. Планове, програми, проекти и инвестиционни предложения, произтичащи от Програмата за управление на отпадъците на община Харманли, попадащи в обхвата на Приложение 1 и/или Приложение 2 от ЗООС или извън тях, но попадащи под разпоредбите на чл.31 от ЗБР, подлежат на оценка за съвместимост с предмета и целите на опазване на защитените зони и могат да бъдат одобрени само след положително решение/становище по ОВОС/ЕО/ОС и при съобразяване с препоръките в извършените оценки, както и с условията, изискванията и мерките разписани в решението/становището.

Настоящото решение не отменя задълженията на възложителя за изпълнение на изискванията на ЗООС и други специални закони и подзаконови нормативни актове и не може да служи като основание за отпадане на отговорността съгласно действащата нормативна уредба.

При промяна на възложителя и/или преди изменение на плана възложителят, съответно новият възложител уведомява своевременно компетентния орган по околна среда - РИОСВ – Хасково, на основание чл. 88, ал. 7 от ЗООС.

На основание чл. 88, ал. 6 от ЗООС, решението губи правно действие, ако в срок 5 години от влизането му в сила не е одобрен съответният план.

Решението подлежи на обжалване пред министъра на околната среда и водите и/или пред съответния административен съд по постоянен адрес или седалището на посочения в акта адресат чрез директора на РИОСВ - Хасково по реда на Административнопроцесуалния кодекс в четиринадесетдневен срок от съобщаването му.

ИНЖ. НАТАЛИЯ ПАЧЕМАНОВА

Директор на Регионална инспекция по околната среда и водите - Хасково

Дата: 15.02.2022 г.